

# **NMgr. Učitelství výtvarné výchovy pro základní školy – maior, minor**

Ke SZZ je vhodné si připravit na flash disku obrazový materiál ke všem otázkám.

SZZ jsou z výtvarné výchovy a vysvětlovat otázku na obraze je více než vhodné, pracujeme přeci především s vizuálními informacemi.

1) Ke každé otázce z dějin umění si vytvořte složku, do které vložíte k otázce 10-16 obrázků. Při zkoušce promítnete komisi obrázky ve složce jako ikony a zkoušející hned vidí, která díla jste si vybral. Díla vybírejte tak, aby bylo možné představit Vaše pojetí otázky. Na první pohled je toto pojetí při prezentaci děl vedle sebe zkušené komisi zřejmé. Vizuální materiál Vám značně pomůže verbalizovat otázku.

2) Obrazový materiál k otázkám didaktickým či praktickým je také vhodné si připravit. Vítané jsou příklady odučených úkolů z praxe, myšlenkové mapy dané otázky, příklady uměleckých děl, technik a vlastně cokoliv vizuálního, na čem lépe představíte názorně obsah otázky.

## **Didaktika a empirický výzkum ve výtvarné výchově**

### **1. Metodika výuky a realizace kurikula na ZŠ**

Výuka, vyučovací proces a učební prostředí ve výtvarné výchově. Obsah vyučování a učení, kurikulum a jeho vztah k metodám výuky. Metodologie, metodika a metoda ve výtvarné výchově. Realizované, skryté, formální kurikulum ve výtvarné výchově. Kurikulární dokumenty u nás i v zahraničí. Problematika výtvarné tvorby ve smyslu naplňování kurikula. Kurikulární výzkum ve výtvarné výchově.

### **2. Učební výtvarná úloha na ZŠ**

Interakce mezi učitelem, žáky a obsahem na podkladě učebních úloh ve výtvarné výchově. Situace výuky a zkušenost. Transformace obsahu a realizace kurikula ve výuce. Učební úloha jako základ sémantizace a konceptualizace vzdělávacího obsahu ve výtvarné výchově Intersubjektivní, subjektivní a objektivní stránka obsahové transformace v učebních úlohách. Konceptová analýza tvořivých úloh a její vztah ke kurikulárním dokumentům. Problematika hodnocení ve výtvarné výchově. Reflexe, analýza, zlepšování kvality výuky.

### **3. Galerijní a muzejní pedagogika na ZŠ**

Galerijní a muzejní pedagogika – historie, východiska, typologie v mezinárodním kontextu. Škola brněnská, pražská, olomoucká. Metodika galerijních animací. Galerijní animace z pohledu pedagogického konstruktivismu a zážitkové pedagogiky. Interpretace uměleckého díla konceptualizace obsahů, denotace, exemplifikace, exprese a imprese). Vazba na RVP (vymezení obsahů a cílů, průřezová témata). Příprava, realizace a dokumentace galerijní animace. Hodnocení galerijní animace, reflexe, alterace.

### **4. Současný výtvarně-pedagogický diskurz na ZŠ**

Východiska současné výtvarné pedagogiky: umělecká a výtvarná tvorba; vědy o umění (dějiny umění, estetika, sociologie umění, psychologie a filozofie umění či sémiotika) a vizuální studia; didaktika výtvarné výchovy a oborového pedagogického výzkumu, včetně mediálního vzdělávání. Mezinárodní kurikulární diskurz ve výtvarné výchově. Cíle výtvarné výchovy v průběhu její historie a vývoje do současné doby.

### **5. Historie výtvarné výchovy a její koncepce na ZŠ**

Historický vývoj výtvarné výchovy u nás v kontextu vývoje výtvarné výchovy ve střední Evropě. Počátky zájmu o dětský výtvarný projev. Počátek předmětu – kreslení. Vlivy alternativních pedagogických soustav a jejich odraz v českém školství. Socializace umění. Avantgarda a její odraz ve výtvarné výchově. FEA, INSEA, oborové časopisy. Koncepce tvořivosti. Výtvarná výchova v období socialismu a po r. 1989. Pluralita. Zahraniční vlivy. Koncepce, tendence ve výtvarné výchově, RVP, ŠVP. Učitelovo pojetí výuky. ENVIL.

### **6. Dětská a žákovská výtvarná tvorba na ZŠ**

Zákonitosti a specifika vývoje dětského výtvarného projevu. Vývoj tvořivých schopností, funkce hry a výtvarný projev. Charakteristické znaky dětského výtvarného projevu. Rozdíly ve výtvarném vnímání a výtvarné tvorbě. Typologie žákovské tvorby.

### **7. Příprava výuky, její analytická reflexe a hodnocení kvality výuky v artefiletice na ZŠ**

Příprava výuky a reflexe výuky, exprese a expresivní experimentace, expresivní tvorba, hodnocení žáků ve výuce, integrita jako měřítko kvality výuky ve výtvarné výchově, alterace a jejich kritické přezkoumání.

#### **8. Uplatnění teorie a terminologie artefietiky při přípravě, realizaci a reflexi úloh ve výuce na ZŠ**

Poznávací perspektivy první a třetí osoby, teorie symbolizace (denotace, exemplifikace, exprese), komponenty zkušenosti (tematická, konstruktivní, empatická, prožitková), sémantizace a instrumentalizace zkušenosti, reflektivní dialog, poznávací motiv.

#### **9. Výtvarná výchova v mezinárodním kontextu na ZŠ**

Mezinárodní spolupráce a projekty v oblasti uměleckého vzdělávání. Možnosti zlepšování soudobé praxe na základě mezinárodního srovnání. Mezinárodní kontext jako zázemí interpretace. Srovnávací výtvarná didaktika. Realizované srovnávací didaktické práce v českém prostředí. Pojetí vzdělávacích cílů v ČR a v Evropě. INSEA, ENViL a návrh referenčního rámce vizuální gramotnosti, mezinárodní INSEA. Klíčové kompetence evropského občana a přínos výtvarné výchovy k nim.

#### **10. Interkulturní výtvarná didaktika na ZŠ**

Diskurz výtvarné pedagogiky ve vztahu k interkulturnímu a transkulturnímu vzdělávání, osobnostním přístupům ve vzdělávání i vizuální kultuře v době globalizovaných médií. Přístup komparativní a interkulturní, specifika etnopedagogiky. Výzkum ve srovnávací a interkulturní didaktice. Praxe a teorie výtvarné výchovy v ČR a ve světě. Vzdělávací cíle EU, klíčové kompetence a oborové cíle. Průřezové téma RVP „multikulturní výchova“ a jeho začleňování do výtvarné výchovy.

#### **11. Empirický výzkum jako zdroj informací pro zkvalitňování praxe ve výtvarné výchově na ZŠ**

Teorie a fakty ve výtvarné výchově, analytická reflexe praxe, informace a rozhodování ve výuce, kategorizace a problém proměnných, relační a substanční pojetí výzkumu výuky.

#### **12. Podpora analytické reflexe výuky ve výtvarné výchově prostřednictvím výzkumů výuky na ZŠ**

Relační pojetí výzkumu výuky při analýze výuky a hodnocení její kvality, hloubková struktura výuky a její analýza, problém integrity výuky ve výtvarné výchově, podpora integrity výuky reflexí a výzkumem.

#### **13. Zkvalitňování výuky ve výtvarné výchově s oporou o reflexi a výzkum výuky na ZŠ**

Informace a rozhodování ve výuce, kvalita výuky, determinanty výuky, reflexe a výzkum jako zdroje informací o výuce a její kvalitě, evaluační výzkum, akční výzkum, vzájemná podpora kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

#### **14. Sdílení a tvorba obsahu časově nezávislých vizuálně obrazných médií na ZŠ**

Digitální gramotnost, zvláštnosti digitální tvorby a softwarových nástrojů ve fotografii, počítačové grafice, digitální kresbě a ilustraci, web designu a 3D modelování, bitmapové a vektorové editory, praxe a možnosti ve výtvarné výchově.

#### **15. Časově závislá média – sdílení a tvorba dynamického mediálního obsahu na ZŠ**

Digitální gramotnost, zvláštnosti softwarových nástrojů a digitální tvorby videa, 2D a 3D animace, motion designu a tvorby VFX efektů, praxe a možnosti ve výtvarné výchově.